

Konfirmacja w praktyce Kościoła

- po zmianach wprowadzonych uchwałą Synodu Kościoła z 13.10.2018 roku

Synod Kościoła, najwyższa władza naszego Kościoła, powołany jest m.in. do uchwalania wszystkich praw kościelnych, jak również do rozstrzygania we wszystkich sprawach ogólnych Kościoła. Na każdej sesji synodu toczą się dyskusje nad ważnymi tematami życia kościelnego oraz podejmowane są decyzje, które mają wskazywać na kierunki naszego działania w przyszłości. Ostatnia, 4. sesja XIV Synodu Kościoła przyniosła m.in. rozstrzygnięcie toczącej się ostatnio w Kościele dyskusji – nad konfirmacją, a także nad udzielaniem Komunii Świętej dzieciom przed konfirmacją.

Dyskusja w Kościele

Bezpośrednim impulsem do zajęcia się tymi problemami była reforma edukacji, która spowodowała, że konfirmacja przypadająca na II klasę likwidowanych gimnazjów w nowym systemie odbywałaby się w VIII klasie szkoły podstawowej. To nasunęło pytanie o wiek, w którym młodzi ewangelicy przystępują do konfirmacji.

Dyskusję na forum Synodu Kościoła rozpoczął na wiosnę 2017 roku wniosek Generalnej Wizytator Nauczania Kościelnego dk. Ewy Below. Podjęta na jego kanwie dyskusja doprowadziła do odsunięcia ostatecznej decyzji do jesiennej sesji Synodu Kościoła w roku 2018, co dało czas na debatę i konsultacje. W okresie przejściowym młodzi ewangelicy mieli przystępować do konfirmacji w II klasie gimnazjum lub VIII klasie szkoły podstawowej.

Jesienna sesja synodu w 2017 roku pokazała, że kwestia decyzji w sprawie konfirmacji nie sprowadza się jedynie do rozstrzygnięcia kwestii wieku konfirmantów. W czasie sesji synodałowie wysłuchali dwóch wystąpień: dr. Jerzego Sojki *Konfirmacja a luteraska tożsamość w świetle ksiąg wyznaniowych* (patrz: „Zwiastun Ewangelicki” 7/2018) oraz prof. dr. hab. Zenona Gajdzicy *Dojrzałość współczesnej młodzieży* (patrz: „Kalendarz Ewangelicki 2018”). Następnie odbyła się dyskusja panelowa poświęcona zagadnieniu konfirmacji prowadzona przez ks. radcę Waldemara Szajthauera, w której oprócz referentów udział wzięli bp Adrian Korczago, dk. Ewa Below, Aleksandra Trybuś-Cieślak, ks. Janusz Staszczak oraz ks. Tomasz Wigłasz. Pokazała ona, że głębszej refleksji wymaga nie tylko kwestia wieku konfirmantów, ale takie zagadnienia, jak forma nauczania konfirmacyjnego, samo rozumienie aktu konfirmacji, czy odpowiedź na pytanie, czy nie istnieje możliwość wcześniejszego dopuszczenia dzieci do Komunii Świętej.

W debacie pojawiły się więc tematy, które podnoszone były już w czasie dyskusji o „Kościele jutra”, jaka odbyła się podczas Ogólnopolskiej Konferencji Duchownych w Mikołajkach w roku 2015 (jej podsumowanie znalazło się w „Kalendarzu Ewangelickim 2016”), czy też podczas panelu *Komunia Święta dla dzieci i konfirmacja – możliwości, wyzwania, granice*, który odbył się podczas Ewangelicki Dni Kościoła (2017). Impulsem do dalszej dyskusji była także książka *Konfirmacja w dokumentach i opracowaniach Światowej Federacji Luteranckiej* (2017), która z inicjatywy Komitetu Krajowego Światowej Federacji Luteranckiej oraz Wydawnictwa Augustana przybliżyła polskiemu czytelnikowi dokumenty studyjne oraz opracowania dotyczące konfirmacji wypracowane od lat 60. XX wieku na forum światowego luteranizmu.

Deбата toczyła się także na forum synodów diecezjalnych i diecezjalnych konferencji duchownych. Temat pojawiał się także podczas spotkań parafialnych. Plon tej dyskusji został zebrany na wiosennej sesji Synodu Kościoła w 2018 roku, kiedy to poszczególne diecezje, a także komisje synodalne przedstawiły na forum swoje opinie będące podstawą do dalszej dyskusji. Jej wynikiem było powołanie zespołu roboczego w składzie: dk. Ewa Below, Łukasz Cieślak, ks. Michał Makula, dr Jerzy Sojka, Aleksandra Trybuś-Cieślak oraz ks. Tomasz Wigłasz. Zespół miał przygotować pr. pozycje ostatecznych rozwiązań.

W wyniku jego prac powstał projekt uchwały regulującej kwestię wieku konfirmacji, a także dopuszczenia dzieci do Komunii Świętej przed konfirmacją, a ponadto dokument studyjny pt. *Potwierdzenie dojrzałości chrześcijańskiej. Rola i miejsce konfirmacji we współczesnym Kościele*. Ten ostatni pomysły został jako komentarz i uzasadnienie do rozstrzygnięć zawartych w projekcie uchwały.

Oprócz historii konfirmacji w Kościele chrześcijańskim zawarto w nim refleksje na temat jej miejsca w trwającym całe życie procesie katechizacji, jej związku z Chrztmem Świętym i Wieczerzą Pańską, pojmowania ślubowania składanego w czasie konfirmacji, znaczenia modlitwy wstawienniczej zboru za konfirmantów, a także związku konfirmacji z członkostwem w Kościele i wynikającymi z niego prawami.

Uchwała Synodu Kościoła

Przyjęta uchwała Synodu Kościoła reguluje kwestie wieku konfirmantów, a także przystępowania dzieci do Komunii Świętej przed konfirmacją. Zawarte w niej rozstrzygnięcia należy odczytywać w świetle przytoczonego dokumentu *Potwierdzenie dojrzałości chrześcijańskiej...*, który Synod Kościoła przyjął jako rozwinięcie wyrażonego w uchwale stanowiska i zachęcił wszystkich członków Kościoła do zapoznania się z jego treścią.

Uchwała ustala, że młodzież powinna przystąpić do konfirmacji pomiędzy 13 a 16 rokiem życia. Dopuszcza także możliwość, że synody diecezjalne ujednoczą na terenie danej diecezji wiek przystępowania do konfirmacji. Uchwała w sytuacjach wyjątkowych pozostawia także proboszczowi możliwość dopuszczenia do konfirmacji osób w innym wieku, niż wynika to z decyzji Synodu Kościoła bądź synodu diecezjalnego. Takie szerokie ujęcie wieku przystąpienia do konfirmacji uwzględnia duże zróżnicowanie praktycznej sytuacji młodzieży konfirmacyjnej w Kościele, liczebności grup konfirmacyjnych i wielkości naszych parafii.

Drugi z punktów uchwały zajmuje się warunkami przystąpienia do Wieczerzy Pańskiej. Wskazano w nim, że **konfirmacja pozostanie momentem, w którym młodzi ewangelicy po raz pierwszy samodzielnie przystąpią do Wieczerzy Pańskiej.** Przypomniano jednak, że na gruncie teologii luteranckiej akt konfirmacji nie jest koniecznym warunkiem przystąpienia do Sakramentu Ołtarza. Dotychczasowe kościelne regulacje prawne milczały na temat warunków pierwszego przystąpienia do Wieczerzy Pańskiej, a jego połączenie z konfirmacją było kwestią tradycji. Reformacyjne myślenie teologiczne jako konieczne warunki formułowało jedynie wymóg bycia ochrzczonej oraz wywiedziony z 1 Kor 11,29 wymóg rozróżniania Ciała i Krwi Pańskiej, a więc odróżniania chleba i wina Wieczerzy Pańskiej w, z i pod którym otrzymujemy zbawcze dary Ciała i Krwi Chrystusa, od innych posiłków. Mając to na uwadze, uchwała dopuszcza dzieci do Wieczerzy Pańskiej pod warunkiem, że są ochrzczone i rozróżniają Sakrament Ołtarza od innych posiłków. By zapewnić realizację drugiego z warunków, uchwała wymaga odpowiedniego przygotowania dziecka, a także jego rodziców.

Zarówno uchwała synodu, jak i przyjęty dokument studyjny zakładają, że **praktyka dopuszczenia dzieci do Wieczerzy Pańskiej będzie miała charakter indywidualny, a w procesie tym powinny brać czynny udział nie tylko dzieci, ale i ich rodzice.** Zanim duszpasterz dopuści dziecko do Komunii Świętej, powinien odbyć rozmowę zarówno z nim, jak i z jego rodzicami. Z dzieckiem, by na miarę jego możliwości rozwojowych przedstawić mu zbawcze znaczenie udziału w Chrystusie, które otrzymujemy w sakramencie. Z rodzicami, by pomóc im po pierwsze – w towarzyszeniu ich dziecku w chrześcijańskim rozwoju, a co za tym idzie także w rozwoju jego pojmowania udziału w Sakramencie Ołtarza. Po drugie zaś po to, by uświadomić rodzicom odpowiedzialność, jaką biorą na siebie przystępując wraz ze swoim dzieckiem do Komunii Świętej. Dla rodziców jest tutaj bowiem przewidziana rola tych, którzy mają prowadzić dziecko do Sakramentu Ołtarza. Uchwała zakłada przy tym, że **warunkiem tego, by dziecko samo decydowało o swoim udziale w sakramencie, jest przejście przez nie nauczania konfirmacyjnego i przystąpienie do aktu konfirmacji.**

To wiąże się z rozumieniem konfirmacji, na jakie akcent został położony w dokumencie *Potwierdzenie dojrzałości chrześcijańskiej...* Jest to przede wszystkim **akt podsumowujący podstawowy okres katechizacji, który ma dać młodym ludziom narzędzia do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu Kościoła.** Nie oznacza ona zakończenia procesu katechizacji i chrześcijańskiego rozwoju, który powinien trwać przez całe życie, ale zakończenie ich ważnego, wstępnego etapu. Łączy się to ze świadectwem konfirmantów wobec zboru, jakie składają w ślubowaniu konfirmacyjnym, a także z modlitwą wstawienniczą zboru, by wytrwali oni w wierze, której świadectwo publicznie złożyli.

By pomóc w realizacji powyższych rozstrzygnięć, uchwała nie tylko zaleca rozpropagowanie dokumentu *Potwierdzenie dojrzałości chrześcijańskiej...*, ale również nakazuje przygotowanie materiałów informacyjnych i katechetycznych dla dzieci i rodziców co do przystępowania dzieci do Wieczerzy Pańskiej, a także programu nauki konfirmacyjnej.

Praktyczne konsekwencje refleksji nad konfirmacją obejmą także rewizję liturgii nabożeństwa konfirmacyjnego.

Rada synodalna, realizując te wskazania zawarte w uchwale Synodu Kościoła, będzie podejmować działania, które umożliwią wszystkim zainteresowanym możliwość zapoznania się z dokumentem *Potwierdzenie dojrzałości chrześcijańskiej...* oraz doprowadzą do powstania materiałów wyjaśniających istotę konfirmacji i Wieczerzy Pańskiej, zarówno tych dostosowanych do poziomu rodziców, jak i dzieci.

Rada synodalna wyraża nadzieję, że podjęte przez synod decyzje przyczynią się do rozbudzenia duchowości w naszym Kościele i wzmocnią znaczenie konfirmacji dla naszej młodzieży oraz wzbogacą życie duchowe w wymiarze indywidualnym, parafialnym i ogólnokościelnym.

Rada Synodalna
Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce